

To in ono.

Meško v Čehih. V češčino je prevedenih doslej že mnogo Meškovih spisov. Navajam le najvažnejše: B. Prusík je preložil „Srakoperjevo hruško“; Ahasver sledeče: „Ali niste nič molili zame?“ (Nemodlil jste se za mně?), „Romanca o žalostnem jutru“ (Romance o smutném jitrú), „Na sveti post“ (Na svétýj púst), „Pozabljena“ (Zapomněna), „O človeku, ki se je vračal“ (Člověk, jenž se vrácel), „Meditacija jesenskega večera“ (Meditace podzimního večera); Jos. Páta je prevel črtico „Človek je bil...“; Rudolf Linhart je prevel naslednje: „Dolga je še pot“ (Dlouhá jest ještě cesta), „Življenja večerna molitev“ (Života večerní modlitba). Jako laskave kritike o Meškovih delih so pisali Dr. Fr. Vidic in Jos. Páta v „Slovanskem Přehledu“ in Ahasver v „Novém Věku“ (I. letnik, štev. 40) in v češkem leposlovnem listu „Meditace“ (II. letnik, zv. 7.). V imenovaní številki kulturnega tednika „Nový Věk“ je napisal „Ahasver“ kritiko o Meškovi „Poljani“. Najprej kratek pogled na moderno slovensko dekadentno slovstvo — potem pa pravi „Jinak Meško“ — ne tako Meško! — Jako značilno ga karakterizira, pišoč: „S jemnou psychologii a nádherným slohem mluví zdrávým a silným i nemocným a slabým, šťastným i nešťastným, dobrým i tēm, kdo hřešili z lásky a nevědomosti — mluví jim mocná a vznešená slova kněze ideálů. Neboť tím Meško byl a zůstane. Hlavními, stěženi mi myšlenkami, na něž navlečena celá osnova románu, jsou: láska, práce, vlast.“ Potem pove kritik v kratkih, a krepkih potezah vsebino romana „Na Poljani“. Za posebno značilno smatra v tem romanu dejstvo, da Meško na „Poljani“ ne podaja le posameznih prikazni, temveč celi slovenski svet, tako da vstajajo pred našimi očmi brezštevilne vasi, do pičice podobne Poljani, vasi, v katerih se menjava življenje in smrt, radost in žalost, trpljenje in sreča, greh in krepost v ljudskem srcu, kjer ljudje ljubijo in zavidajo, upajo in obupavajo, stavijo in podirajo, delajo in lenarijo — prav kakor na Poljani. In ravno v tem je tajnost Meškove umetnosti: njegove pristrčne besede dvigajo, govorijo tisočem in tisočem njegovega naroda in jih vodijo više, k dobremu, k idealu, k resnemu in neumornemu, z ljubeznijo posvečenemu delu, ki je začetek in dopolnilo življenja, pri posameznikih in pri celem narodu. Dalje pravi: „Preseneti vas plastika Meškovega umotvora, mehka psihologija njegovih postav (oseb), njegova sijajna domišljija, njegov melodični, slikoviti, čudovito gibčni in neprisiljeni slog, poln melanholične, otožne poezije, mehke sanjivosti in nemirnega hrepenenja, da se vam zazdi, da čitate graciozno lirično pesem ob pomladnem večeru, ko razlivajo zvonovi svoj večerni pozdrav po logih in njivah, ko pada na zemljo tajnostni somrak in se polašča duše sladko in opojno hrepenenje. Tako Ahasver v „N. V.“, posebno glede na „Poljano“. — V časopisu „Meditace“ pa govori kritik nekoliko obširneje, in sicer o vseh spisih, ki so izšli doslej izpod Meškovega peresa. Nahaja se kri-

tika v odelku „Literatura“ z napisom: „Fran Ksaver Meško. Hrst (sopek) myšlenek v jeho tvorbě“. Ravnokar so zasnovali Čehi novo književno podjetje, knjižnico z naslovom „Knihovna vybrané četby“. Namen ji je, izdajati v sešitkih, izhajajočih vsakih 14 dni, najizbranejšje, umetniško dovršene in v verskem oziru popolne spise, biti ima nova katoliška svetovna knjižnica. Izdajala bo v prvi vrsti izvirne spise čeških vzornih pisateljev, poleg tega pa ima posebne odseke za prevode iz drugih slovanskih jezikov, med temi posebej za slovenščino. Doslej so izšli trije sešitki. V prvem in drugem sešitku se nahaja „drobná prósa“ („Ptáci“) J. Š. Baara; v tretjem pa se začinja prevod Meškovih „Tíhých večerov“. V tem, ravnokar izišlem tretjem sešitku se že nahaja „Dolga je še pot“ in „Ob tíhých večerích“. Vse drugo iz zbirke „Ob tíhých večerích“ izide v naslednjih sešitkih.

Savo Zorič.

Razstava čeških slikarjev v Ljubljani. „Jednota umělců výtvarných v Praze“ je razstavila slike svojih članov v Jakopičevem paviljonu. Razstavljenih je 66 slik, in sicer so zastopani: Blažiček Oton (4), Bubeníček Henrik (2), Bubeníček Oton (5), Čepera Ivan (6), Čehova Mana (1), Fiala Oton (6), Havelka Roman (4), Hilser Teodor (1), Jakub Francíšek (3), Jansa Vaclav (1), Jelinek Cima (4), Langer Karel (1), Lolek Stanislav (1), Obrovský Jakob (5), Relnik Vladimír (1), Roškotova Ana (3), Seifert Adalbert (1), Skala Vit (3), Slovak Miloš (5), Schwarz Venda (5), Vácha Rudolf (2), Vavřina Francíšek (4), Urban Francíšek (3).

078650

Naše slike.

Naš rojak Josip Vrbanija, ki je na dunjski akademiji ravnokar dobil nagrado za svoja razstavljena kiparska dela, se nam predstavlja na str. 333. s kompozicijo „Absolvo te...“ — Brandt je sloviti poljski slikar, ki učinkuje zlasti z burnimi prizori, polnimi življenja in moči. Njegove lovske in bojne slike so svetovnoznane. — Na dunajskem pokopališču so zgradili krasno novo cerkev z monumentalnimi gradnjami. Med reliefnimi okraski je relief, ki kaže cesarico Elizabeto str. 356. Angel jo vodi proti višavam, roko pa pritiska na mesto na prsih, koder jo je zadelo morilčevo bodalo. — V Sofiji se je dovršil nedavno slovanski shod, ki so se ga udeležili razni slovanski politiki in pisatelji. Ob tej priliki se je vršil tudi shod slovanskih zdravnikov. — Dr. Vincenc Pulisič je novi zadrski nadškof. Njegov prednik nadškof Dvornik se je odpovedal radi bolehnosti. Pulisič je bil prej škof v Šibeniku. — Vojeslav Šola vodi sedaj obravnave bosensko-hercegoveškega sabora. Prvi predsednik sabora je bil Ali beg Firdus, ki pa zaradi bolezní ni mogel priti k saborskim sejam in je umrl, preden je še mogel nastopiti svoje mesto. Mesto njega predseduje sedaj namestnik Vojeslav Šola, ki je srbske stranke.

